

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Az Országos Függetlenségi és 48-as Kossuth-Párt Erdélyrészi Hivatalos Lapja.

AZ „Ujság” utcai elárusítását betiltották.

Az önkényuralom útján. A kényur rendelkezései. A bohóckodás folytatása.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, febr. 21.

Az abszolútizmus megtestesítőjének Kolozsvár sz. kir. város kormánybiztosának hatalmaskodó keze, immár belenyult a mi lapun életébe is. A tegnapi napon eltiltotta azt „Ujság” utcai elárusítását. Hadady Endre főkapitány közvetítette hozzánk ezt a rendeletet, amelyvel belénk akarja fojtani azt, az ő inte és igaz hangot, amelynek az egész kolozsvári sajtóban bátorsággal és elszántsággal kifejezést mertünk adni.

A betiltás története pedig a következő:

Tegnap reggel egynegyed 10 órakor lapunk felelős szerkesztőjének, Herczeg Jenőnek, egy szolga a következő levelet kézbesítette:

Mbiz.

Értesítés.

Megbízásból felkérem szerkesztő urat, hogy ma délelőtt 10 óráig, a kormánybiztos ur Ó Méltóságát, hivatalos helyiségében (Csendörkerület parancsnokság) felkeresni sziveskedjék.

Kolozsvár, 1906. febr. 23 án.

Dr. Hadady Endre,
főkapitány.

Tekintetes P. H.
Herczeg Jenő
lapszerkesztő urnak
Helyt.

Nagyon természetes, hogy e levél tartalmának, illetőleg az abban kifejezett óhaj tásnak Herczeg Jenő nem volt hajlandó eleget tenni. Bemutatta e levelet a város

polgármesterének, majd a következő levelet küldötte válaszul:

Tekintetes

Hadady Endre főkapitány
urnak

Helyben.

Számnélküli, de hivatalos pecsétjével ellátott értesítésének bir tokában, szives tudomására hozom, hogy velem a kormánybiztos urnak semmi dolga nem lehet, ennél fogva semmi szükségét sem érzem annak, hogy előtte megjelenjek.

Az én ügykezelésem megvizsgálása nincs hatáskörében, közrend ellen sem vetek, ennél fogva való ban feleslegesnek tartom e vizitet. Ha azonban a kormánybiztos ur mindenáron meg óhajt velem személyesen ismerkedni, ez esetben, úgy mint bárki másnak, a szerkesztőségben 6—7 óra között mindig megtalálható vagyok.

Teljes tisztelettel:
Herczeg Jenő.

Előttünk:

Gombos Ferenc,
Dr. Jakobi Kálmán

D. u 4 óra felé egy csendör jelent meg szerkesztőségünkben ahol egy főkapitányi zárt levelet akart kézbesíteni. A felelős szerkesztő távollétében, megtagadták annak átvételét, mire az a levelet az „Ujság” szerkesztőségének levélszekrényébe dobta be. A levél tartalma a következő:

Másolat.

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város kormánybiztosától.

5—1906. k. b. sz.

Tek. Dr. Hadady Endre
urnak

Kolozsvár sz. kir. város
főkapitányának

Kolozsvárt.

A helybeli „Ujság” c. lap ma reggel megjelent számának „Cirkusz Kolozsvárt,” „A kormánybiztos vizitjei” „Ostromállapot” című cikkeiben foglaltak alkalmasak lévén arra, hogy a kedélyeket izgassák és a tisztviselők magatartására káros befolyást gyakoroljanak, ennélfogva a szóbanforgó lap utcai elárusítását betiltom és felhívom a főkapitány urat, hogy ezen rendelkezésemnek azonnal szerezzen érvényt,

Kolozsvár, 1906. évi
február hó 23-án.

Gr. Csáky Zsigmond,
kormánybiztos.

Ez átiraton kívülről a következő rendelkezést adta a főkapitány:

Sz. 85—1906. eln.

Az „Ujság” c. napilap tek.
Kiadóhivatalának.

Helyt.

Kolozsvármegye és Kolozsvár sz. kir. város kormánybiztosának benti rendeletét másolatban tudomásulvétel végett azzal adom ki, hogy az abban foglaltaknak annyival is inkább igyekezék eleget tenni, mivel ellenkező esetben kénytelen leszek szigorú megtorló intézkedéseket alkalmazni.

Kolozsvárt, 1906. évi február
hó 23-án,

Dr. Hadady
főkapitány.
(P. H.)

Nagyon természetes, hogy a lap kolporálásának betiltása nem tartozik sem a kormánybiztos, sem a főkapitány hatáskörébe hanem eddig mindig a polgármester

Lakatos József

forintos
áruháza

csak Kossuth Lajos-utca 3. szám alatt

Van szerencsém a nagyérdemű vevőközönség szives figyelmébe ajánlani a farsangi idényre alant jegyzett áruimat, u. m.: Alarcok, hamis díszekszerek, legyezők, nyakkendők, gallérok, ingek, keztyűk, bőrdíszműárak, valamint névnap és alkalmi ajándékok, háztartási cikkek, evőeszközök, iskola és utazó kézi táskák és játékaruk minden idényre raktáron vannak.

Már 15 krajcartól.

168

Kossuth Lajos-utca 3. Szalá

Már 15

rendelkezhetett az ilyen ügyekben. Ha pedig a kormánybiztos fogyatékos látókörén kívül állott ennek ismerete, a főkapitánynak kellene azt tudni, hogy akkor mi dőn a kérdésben megkerülték a polgármestert: jogtalanságot követtek el. De hát ez Hadady urnak mindegy most.

Az önkényuralomnak, a megvadult hatalmi őrjöngésnek, ime ezek az első írott dokumentumai. Ha ezek a jogtalanságok bárki mást értek volna, nem törtöztetnénk érzéseinket és kimondanók a véleményünket erre a konkrét esetre vonatkozólag. Így esupán megállapítjuk azt, hogy a létünkre tör a hatalom: ám mi azért megállunk elszántan a helyünkön, bizva ügyünk igazságában, bizva a hazafias magyar közönség jóindulatában. A mai naptól kezdve lapunk az utcai rikancsoknál nem lesz kapható. De a ki akarja: megtalálja azt Kolozsvár összes dohánytőzsdéiben és azokban az üzletekben, a melyeknek tulajdonosai hazafias készséggel vállalkoznak arra, hogy addig is, míg a jogtalanság uralmát a jog; a törvénytelenységét a törvény foglalja el: árusítják lapunkat. Kérjük ez irányban Kolozsvár kereskedőinek szíves támogatását. De kérjük Kolozsvár egész polgárságát: mivel az előfizetőknek akadálytalanul lakásukra juttathatjuk a lapot, szíveskedjenek arra előfizetni.

Soha, de soha nem kerestük a hatalom kegyét. Mindig szemben állottunk azzal: mert a hatalom soha még jót nem cselekedett a magyar nemzettel. A közönség, a hazafias magyar polgárság tartotta fenn ezt a lapot immár nyolc esztendeje: hozzájuk fordulunk most is, a megpróbáltatások nehéz idejében, a mikor fokozottabb támogatásra van szükségünk.

Előfizetést be lehet jelenteni egyszerű levelező-lapon, vagy telefonon s mi kihordóinkkal házhoz szállítjuk a lapot.

Kolozsvár két nappal ezelőtt és most.

Annai bizonyos, hogy a kormánybiztosnak sikerült elérni azt a célját, amiért tulajdonképen ide küldették. Két nap óta megszünt itt minden nyugalom, felbomlott minden rend! Kolozsvár egy hatalmi hóbotban szenvedő, elbizakodott ember befolyása alatt áll.

Az utcán mindkét napon felvonul, nagy katonai kísérettel egy lelkiismeretlen és a kezébe törvénytelenül adott hatalomtól megszédült ember és valósággal provokálja a lakosságot a tüntetésekre. S úgy látszik ez a célja a küldetése, hogy forrongásba kergesse ennek a városnak a lakosságát. Az izgatottság immár nőttön-nő és valóban nem tudjuk, hogy mindez, hova fog vezetni. Két nappal ezelőtt itt a legpéldásabb rend és nyugalom uralkodott. Eszébe se jutott senkinek sem, hogy túllépje a közrend és közbiztonság szabályait. Mióta megérkezett ez a kormánybiztos: felfordult minden. Kérjük minden szenvedélyesség nélkül, a józan emberektől, hogy mire való ez a komédia? Rendet akar csinálni a kormánybiztos ur? Hát nem gyúlt még ki agyában világosság az iránt, hogy az izgatottság mindjobban terjed, s fellépése vizitjeinek külső formáival valósággal inzultálja a polgárságot?

A legtragikusabb az egész dologban, hogy a közönség még mindig komolyan veszi ezt a bohóckodást és a kalmat ad arra, hogy a kormánybiztos éreztesse a polgársággal a hatalmát. Ha volna egy csipetnyi tápintat a kormánybiztosban, ha volna benne valamelyes lelkiismeretesség: akkor kíséret nélkül egy zárt kocsi-

végezné el az ügyis felesleges viziteket: s nem venne róla senki tudomást. De ugyáltszik, nem ez kell. Nyitott kocsi: hogy élvezhesse a huszárok kíséretét, a tömeg elkeseredését és kegyetlenül megtorolhasson minden olyan nyilatkozatot, amely szent és sérthetetlen személyére nem éppen kedvező.

Ebben a rettentő helyzetben, esupán egyetlenegy vigasztalásunk lehet: az őrjöngők előbb utóbb megfelelő helyre jutnak, az elmegyógyintézetek túlszűfolttsága dacára is. Igaz: hogy addig a város polgársága, az egyesek szenvednek, a törvény ereje, a jog hatalma, az állami közrend, az egyéni és polgári szabadság minden biztosítékai — amelyekre ez a nemzet támaszkodott — kuckókban bujdosol: de majd előkerül az is és újból erős lesz hatalma. Csak tűnjünk és szenvedjünk. El nem némithatják ami tiltakozásunkat, mert, ha egyet erőszakosan kivesszünk a sorból: támad helyette száz, aki folytatja a munkát. De mindez nem módja a rendesinálásnak. **Ez agent provokatori mu kásság.** Ennél fogva így is kell értékelni a kormánybiztos utcai működését, aki fürdik és tobzódik abban, hogy maga körül félelmet, személye iránt gyűlöletet ébresszen. Ördögi munka ez, nem emberi.

Hadady Endréről.

A főkapitány ma is hűséges kísérője, csatlósa volt a kormánybiztosnak. Tegnapi számunkban részletesen foglalkoztunk szereplésével: hangoztatott véleményünkben nincs elvenni valónk! Sőt a tegnapi napon újabb adatokat nyújtott ahhoz: hogy a **szó szoros értelmében elárulta Kolozsvár városát.** Mert lehetetlennek tartjuk, hogy akkor amidőn hűséges kísérője a kormánybiztosnak, ne lenne alkalma és módja arra, hogy megmagyarázza neki: az ut, amelyen halad, nem vezet célhoz. Dr. Hadadynak tudnia kell, hogy a kormánybiztosnak semmi baja se lenne, ha nem provokálná a néphangulat tapasztalt megnyilatkozását. Dr. Hadady mindezt nem teszi meg: teljesen vak eszköze lett a kormánybiztosnak. Mosakodni próbál ugyan egyik helyi lapban: de védekezése szánalmas és nevetséges. Amint nevetséges ez a két napos harc az utcával, ami szemünk előtt lefolyt és amel don Quichotte és Sancho Pansa küzdelmeit idézi emléktünkbe. Mindenesetre a főkapitánynyal lesz még módunkban találkozni. Addig is megkezdődik ellene a társadalmi bojkott. **A Nemzeti kaszinóba beadják ellene a kigolyózási indítványt és talán ugyanez a sors éri a „Társadalom“-ban is.**

Tegnapi lapunkban azt irtuk, hogy Ignác István rendelte a városházára, a csendőröket. Ez a hírünk — amint jó forrásból értesülünk — tévedésen alapszik, ennél fogva az ahhoz fűzött kommentárunk istárgytalan.

A tegnapi cirkusz-előadásról különben a következő részletes tudósításunk számol be:

A másodnapi harcjáték.

És a tegnap reggel 9 óra után ismét megkezdődtek Kolozsvár utcáin a publikum mulatságára a harci játékok. Tegnap már egészen hozzá szokott a közönség a daliás huszárlégényekhez az atakkirozáshoz s előzést rendezett mindenütt, ahol csak a biztos kocsija megállott. Csak a rendőrség vette komolyan a dolgot, annyira komolyan — hogy például az Emke-téri kis parknál halálra faradtak egy pár iskolás suhanc kergetésével, akik csak úgy heccből megbugolták a kormánybiztos.

Egyébként a harci játék kora reggel 9 óra után kezdődött amikor egy eskadron huszár két hadnagy vezetése alatt a Jókai-utcába lovagolt fel, magával vevé a kíváncsiak nagy tömegét. Az egyik huszár tiszt magához intette a rendőröket.

Halják szépen bánjanak a közön-séggel és különösen figyelmeztetem ne gorombáskodjanak, csak szépen bánjanak, főnemul szólítsák fel az oszlásra. A rendőrök illedelmesen meghallgatták, azután két perc múlva ismét gorombáskodtak, úgy hogy a tiszt ismét megszólította őket.

Nemsokára a biztos felült a 24-es számú bérkocsira, melléje Hadady Endre főkapitány előzőleg azonban mint hű kísérőhez illik kinyitotta a kocsija ajtaját a biztos előtt s a kocsi gyors ügetésben indult a Mátyás király téren át az igazságügyi palota felé. A tömeg óriási fütytyel s abcugolással kísérte jó darabon a kocsit. Csáky ez uttal úgy járt, mint Ferencz József császár mikor az ötös debreceni fogatát Budára ment az alföldi rónán, elmaradt a kísérete.

A huszárok ugyanis a kövezeten nem merték neki eresztetni a lovakat s messze maradtak a kocsitól. Látható izgatottságba kergetve a kormánybiztos, aki folyton vissza tekintgetett biztatólag integetve a huszárság felé. Ablakokból s a járókelők ajkáról abcug kiáltások kísérték az utca során.

Éljen Gabányi Imre.

Az igazságügyi palotában vonta ki először zsebéből finom Brownings revolverét egy lelkes fiatal emberre.

Dr. Csipkés Károlytól ugyanis 10 percnyi időzés után megjelent a folyósón Csáky félrecsapott cilinderével mellette Hadady főkapitány aki itt is az ajtónyitótágas egyszerű de talán üdvös mesterségét üzte. Mögöttük Scheier r. irnok. A folyósón biztos léptekkel közeledett Csáky fe é az a fiatal ember dr. Gabányi Imre ügyvédjelölt akit tegnap előtt harsány hangon parancsolt letartóztatni az igazság szolgáltatás csarnokában a biztos. Háttérben ügyvédek ügyvédjelöltek, irnokok éljeneztek — Éljen Gabányi Imre. Csáky izga ottan megállt reánézett a főkapitányra s gyorsan előrántotta revolverét.

Mikor Gabányi közvetlen közelébe ért, Hadady halk hangon csak ennyit szólt:

— Na, na fiatal ember, mire Gabányi, nem annyira szenvedélyes, mint férfias, bátor hangon, egészen feléje hajolva mondotta:

— Legyen meggyőződve mártóságod, hogy sem személyében, sem becsületében bánani nem fogom...

— Kérem szépen...köszönöm szépen...szólt Csáky kalapját megbillentve.

Ne gondolja, hogy én orvítamadást akarok intezni személye ellen, én magyar ember vagyok.

— Én is tisztetem az urakat...Én is magyar ember vagyok!...

Mire többen felelték: Nem az!

— Ne tiszteljen minket, hagyja ell Éljen Gabányi! Abcug! hangzott a folyósón, mire a biztos folytatta útját.

Az első kódarab.

Második látogatása Stuckheil Gyula pénzügyigazgatónál történt s mikor a kocsiból a pénzügyi palota előtt kiszállott, egy kódarab repült keresztül feje fölött. Oly súlyos dobás volt, hogy a kő a falhoz ütődve keté törött.

A pénzügyigazgatóságtól Hadady ajánlatára gyalog mentek át az erdőigazgatóság épületébe, ahol már rendezik be a kormánybiztos lakását s nemsokára átköltözik. Két lovas rendőr befutott a kis parkba s előre-hátra vágatva kergette ki az iskolából hazafelé térő diáksereget.

A főkapitány rendeletet adott ugyan ki, hogy a lovasok ne rondítsák össze a park sétányait, de kutyába se vették e rendeletet és csak tovább nyargaláltak, kergetőztek a séányokon. Egy embernek is ketten rohantak, persze senkisémet volt bolond, hogy bevárja s agyontapostassa magát, hanem ez a heccelődés eredményezte azt, hogy tégladarabokat röpitettek a kijövő kormánybiztos felé.

Egy pár gyalogos is távol tarthatta volna azt a pár fiatal embert. S a hecc vége az: hogy rengeteg ifjuság verődött össze s óriási abcugolásban tört ki.

Az üzletvezetőség előtt.

Feltizenkettőkor a kormánybiztos és kísérete az üzletvezetőség elé ért Hadady Endre főkapitány és Scheier József díjnok kíséretében felsietett Jármay Béla üzletvezetőhöz, a hol körülbelül 20 percig időzött. Mialatt a vizit tartott, a huszárság rajokba osztva „tisztított“. A munka azonban sikertelen volt, mert az Emke-park bokrai közül és a házak kapuiból mind-

untalan visszajött a beszorított tömeg. Voltak egyes hevesebb rohamok is, azonban minden különösebb eredmény nélkül.

A vizit befejeztével a kormánybiztos beült a 24-es sz. kocsiba, hű kísérelője, a főkapitány társaságában. Megindult a menet. De csak néhány lépésnyire.

Az első tojás.

A református theologia előtt egy fiatal ember megkockázta egy tojást. Repült a kis fehér gömbölyűség és zsuppsz — gyakorlott kéz irányíthatta — széttröcscsent a gróf ur kabátján, bemázolva fényes cilinderét és sárgára festve méltóságos ábrázatát is.

Revolver és letartóztatás.

A sárgaságot a legkülönbözőbb színváltozatok követték. Kékült, zöldült a hatalmas ur. mellette holtalványan szorongott a főkapitány. Egy pillanat alatt a Magyar utca 1. sz. ház udvarában termett néhány huszár, utánuk maga a biztos is. Ott állott három fiatal ember. A kormánybiztos magából kikelve kiáltotta: **le kell tartóztatni!** Együttal azonban valami acélszürke kis jószág is megjelent kezében, veszedelmes ismétlő revolver volt. A három fiatal embert Imre Béla és Kugler Vilmos gyógyszerész gyakornokokat és Bánya Ferenc nyomdászt három huszár és két rendőr közrefogta és a Kossuth Lajos utcán keresztül bevitte a főkapitányságra. Utközben megéjtették a nagy ur működésének első partirjait, kiket azonban igazolás után szabadon bocsátottak, megindítva elenük a kihágási eljárást.

A tojásnak a kormánybiztos kedélyére gyakorolt hatása ezután még egy eszeveszett lovasrohamban nyilvánult, mely azonban tiszta markirozás volt.

Ostrom állapot a Mátyás király-téren.

A legelvia' utabbi ember sem mondhatja, hogy Kolozsvár hangulata ma is békés. Tegnap este a Mátyás király-téren a Deák Ferenc-utcán és Jókai utcán történtek nyílt képét mutatták annak, hogy a város hazafias polgárai milyen lélekkel, milyen undorral és megbotrányozással fogadják a város területén azt az embert, a ki az abszolutizmus végrehajtó szerepére vállalkozott. Ami tegnap este történt az már komoly megfontolással bírálva igen veszedelmes fordulatát mutatja a jövő napoknak.

Esti 5 órakor már a Jókai utcában egy század katonaság rendőrség és egy szakasz huszár nem volt képes a rendet fenntartani. A rengeteg tömeg mely a leszálló szürkülettel együtt nőttön-nőtt, abcugolás-al, éljenzéssel és füty szóval sereggett a járdákon.

A New-York szálló előtti sarkon egy csoport a Kossuth nótára gyűjtött rá. Nemsokára egy század huszár érkezett s üriteni kezdte az utcát. A kísérelt kárba veszett. Hatvan csendőr és az egész rendőrség kivonult.

A tömeg azonban szilárdan tartotta magát és küönösen a rendőrség közegeit szidták, dobálták. Rettenetes izgatottság keletkezett, amikor egy lovasrendőr roham után a tömeg közül revolverlövés dördült el. A lövés szerencsére nem talált senkit.

Erre az egész fegyveres erő neki rohant a népek. Csendőrszuronyok, huszár-csákók s a lovasrendőrök fehér forgója látszottak mindenütt. A nép egyrésze az igazságos Mátyás szobra alá menekült. Egy lovasrendőr felugratott a Mátyás szobor talapzatára s kivont kardjával az alakok mögé bujt ifjak felé csapkodott s eközben kardja nagyot csendült.

Nem lehet tudni még a sötét miatt, hogy a rendőri vandalizmus nem-e sértette meg a szobrot is. Az ifjuság erre a gyátlagos merényletre feldühödött, neki rontott a lovasnak, akit aközben egy gyalogos szakaszvezető felszólított, hogy hagyja el a talapzatot és hatalmas közaport zudítot a lovasrendőrré. Valósággal agyonkövezik vagy a már előrántott revolverrel megölik. ha gyorsan egy csapat segélyére nem érkezik. A tömeget nagynehezen hátraszorították.

A Deák Ferenc-utca lett színtere

azután a harcnak, ahol a gyalogos rendőrök még az üzletekből is kikergették az oda-menekülőket. A rendőrség itt is gondoskodott egy kis humorról. Egy abcugoló suszterinas után 20 rendőr szaladt lóhalálában, de az ügyes gyerek a nézők mulattatására, ámbár többször megszorították éptörrel elmenekült.

Szabó Dénes rektor érkezése.

Szabó Dénes rektor, a kit táviratilag Budapestre rendelték, tegnap este fél 11 órakor érkezett vissza a fővárosból. A pályaudvaron nagyszámu egyetemi hallgató várakozott reá, akik viharos éljenzéssel fogadták a rektort. Pólya Antal, az ifjuság vezérének üdvözlő beszédére, a rektor köszönetet mondott a szives fogadtatásért és egyben kijelentette, hogy szomorú hirt kell közölnie, mivel az egyetemet a legesekélyebb rendzavarás bekövetkezésénél be kell záratnia, a mi az ifjuságnak felévi veszteséget jelent. Ezért kérte az ifjakat, hogy saját érdekükben is tartózkodjanak mindenemü tüntetéstől.

Feilitzsch fogadtatása.

Ugyanezen vonattal érkezett Feilitzsch Arthur földmívelésügyi miniszter is. A miniszter szalonkocsiban jött és épen ez a körülmény tette figyelmessé az ifjakat. Mikor megjelent a miniszter alakja, zajos abcugolásba törtek ki, Feilitzsch egy mellékjáraton osont ki a pályaudvarról.

Az ifjuság kitódult a pályaudvar előtti terre, mikor épen megindult a miniszter kocsija.

Kövek, fadarabok repültek a kocsi felé, melynek ablakait betörték. A kocsi örült vágatással tudott csak az izdatott ifjuság haragja elől megmenekülni.

Feilitzsch báró, a mióta tárcát vállalt az imparlamentáris kormány kebelében, gyakran rándult le Kolozsvárra családja meglátogatására, de soha semmiféle bántódása nem esett, még csak hangos szóval sem tüntettek ellene.

És ime mi történik most? A kormánybiztos két napi heccelődése megszülte Feilitzsch báróra nézve is azt a kellemetlen meglepetést.

Ezt a támadást tehát ne tulajdonítsa Feilitzsch báró másnak, mint kizárólag a kormány kiküldött biztosának, aki ugy kívánja a kormányt szolgálni, hogy a kedélyeket felizgatva, ostromállapotba kergette a várost s hogy az indulatok felkorbácsolásával ilyen fogadtatást rendeztesen Feilitzsch bárónak.

Ime: a kormánybiztos működésének eredménye és következményei két nap alatt.

Táviratok

A honvédelmi miniszter lemondása.

Bihar tábornok függetlenségi képviselő.

Budapest, febr. 23.

A „Nap“ mai száma feltűnést keltő cikket közöl Bihar Ferenc honvédtábornok, honvédelmi miniszterről.

E forrás szerint Bihar Ferenc honvédtábornok a mai napon nyíltan kijelentette, hogy ugy a miniszterségről, mint magas katonai rangjáról beadta lemondását, mint hogy tovább nem tarthatja a kormány garázdálkodását.

Bihar tábornok mihelyt felmentését megkapja azonnal belép a függetlenségi pártba és a legközelebbi választásokon függetlenségi párti programmal képviselőjelöltül lép fel.

Bihar ugyanis — mint honvédtábornok — jól látja, hogy nemcsak a közös hadseregnél, de a honvédségnél is tarthatatlanok az állapotok s belátta, hogy a nemzeti követelések annyira jogosak, hogy maga is szolgálatába óhajt lépni a nemzeti küzdelemnek.

A képviselőház február 19-iki feloszlata alkalmával Bihar nem akarta a honvédséget a képviselőház szétverésére kirendelni — mire Fejérváry bárók haditörvénytörvény elé állítással fenyegetve kényszerítették arra, hogy a katonaságot kirendelje.

Bihar erre bejelentette, Fejérváry utján a királynak, hogy a miniszterségről lemond és tisztii rangjáról leköszön.

A lemondás ügyét azonban mindeddig nem intézték el, mire Bihar tábornok tegnap azzal sürgette meg Fejérváry bárót, hogy ha sürgösen meg nem érkezik, felmentése ugy olyan módon fogja kényszeríteni a felmentés megadására, hogy abból Európai híru botrány fog származni.

Budapest, febr. 24.

(Érk éjjel 2 órakor.)

A szolgálatkész félhivatalos lap megcáfolja a Bihar ügyre vonatkozó híreket. Azt mondják, hogy éppen nyugdíjazni akarták Bihart, ami azért nem történt meg, mert ő vállalkozott a miniszterségre, amit előbb más két hazafias tábornok visszautasított.

Az új kultuszminiszter.

Budapest, febr. 22.

Lukács György távozását vallás és közoktatásügyi miniszteri tárcát valószínűleg Láng Lajos rektorra fogják ruházni.

Rudnay a fővároshoz.

Budapest, febr. 23.

Rudnay kir. biztos ma átiratot küldött a főváros törvényhatóságához, melyben kérte, hogy a 26-iki közgyűlés egyelőre halasztassék el. Átiratába annak a reményének ad kifejezést, hogy a tisztviselők nem fogják állásaikat otthagyni.

A külföld szimpathiája.

Budapest, febr. 23.

A belgrádi „Politika“ mai számában félhivást tett közzé, mely szerint, az esetre, ha a kormány a fiumei gyűlés megtartását megakadályozná, akkor gyűlenek össze a magyarok, horvátok és szerbek Belgrádban, a hol tirt karokkal fogadják őket.

Fráter Loránd a függetlenségi pártban.

Budapest, febr. 23.

Fráter Loránd, a Kolozsvárt is jól ismert huszárkapitány a „Nap“

közlése szerint bejelentette, hogy belép a függetlenségi párt tagjai közé. Fráter Loránd ma e tárgyban felkereste Kossuth Ferencet és élénken beszélgetett a függetlenségi párt jövőjéről.

Klobucsár altábornagy függetlenségi képviselő.

Budapest, febr. 23.

Megbízható forrásból jeltéri fővárosi tudósítónk, hogy Klobucsár Győző nyugalmazott honvédtábornagy, volt kolozsvári kerületi parancsnok, a függetlenségi pártba belépve a legközelebbi választásokon függetlenségi párti programmal képviselőjelöltnek lép fel.

Klobucsárnak egyik dél-magyarországi kerület már fel is ajánlotta a mandátumot s Klobucsár tábornok kijelentette, hogy kész örömmel vállalja a jelöltséget és pedig a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt programjával.

A válság oka.

Budapest, febr. 23

Berlinből jelentik: A „Tagliche Rundsalon Polónyi Gézától közöl cikket, amelyben azt mondja Polónyi hogy a béke meggyezésének oka: Berlin; amelynek módjában lett volna kimondani, hogy a keresk. szerződés csak is parlamenti ratifikálás után kerülnek ki.

Darányi Ignác nyílt levele.

Budapest, febr. 23.

Darányi Ignác nyílt levelet intézett választóihoz, melyben kommentálja Tisza Istvánnak a szabad- elvűpártban tartott beszédét is.

Majláth püspök Székelyudvarhelyen.

Székelyudvarhely, febr. 23.

Majláth püspök ma beszédet tartott, melyben ezt mondotta:

Ohajtom, hogy az Isten vezesse vissza közénk, a megtévelyedett hazafiatlan polgárokat.

A pestmegyei tisztviselők.

Budapest, febr. 23.

A pestmegyei tisztviselők lemondási szándékáról értesült a kormány, miért is Rudnay királyi biztos átiratot küldött az alispánnak, amelyben azt írja, hogy emberi és hazaias érzésből azt rendeli a tisztviselőknek, hogy az e hó 27-iki közgyűlést — amelyen sorsukról történt volna intézkedés, halasszák el és e rendelet végrehajtásáért felelőssé teszi az alispánt.

Kormánybiztos Pécsen.

Pécs, febr. 23.

Saly kormánybiztos megérkezett. A vasútnál a rendőrkapitány várta, akivel a Nádor szállóba hajtatott. Azután meglátogatta a polgármestert. Amikor a lakosság erről tudomást szerzett, nagy tömeg verődött össze és tüntetett a kormánybiztos ellen. Mivel a rendőrség nem birt velük,

katonai karhatalmat kért a biztos és szétzavarta a tüntetőket.

Hírek.

— (Vallásos estély.) A hidelvei ref. lelkészi kör Rudolf-uti iskolájában holnap, vasárnap délután fél 6 órakor kezdődőleg tartatik meg e téli idény 9-ik vallásos estélye, mely alkalommal énekel a földész dalkar, szaval: Dán Valér, felolvasást tart Benedek Árpád ref. lelkész, szaval Horváth Ilonka, énekel a földész dalkar.

— (A Bethlen Gábor kör közgyűlése.) A kolozsvári Bethlen Gábor kör ma szombaton délután 5 órakor a ref. theologia nagytermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. Tisztviselők félelvi beszámoló jelentése. Szeretet vendégség és felolvasás rendező-bizottság jelentése. Indítványok Interpellációk.

x **Novák finom pörkölt kávéját vegye.** Annak jó íze, erős zamata máshol elnem érhető. Wesselényi M. u. 4. 62

x **Haj kihullást akadályoz** meg a francia nők kedvencz *Lition Petrole* hajszesze. Főraktár: *Burger Frigyes* illatszer-tárában. (30)

x **Rheumát, szaggatást, csonthasogatást** stb gyorsan és alaposan gyógyít a Dr. Biró-féle Rheum szer. 1 üveg ára 1 korona. Kapható: Wolff gyógy-szertárában Kolozsvárt. (31)

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szombat, február 24 én

A báránykák.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 előtt.

Holnap, vasárnap, február 25 én

Délután 3 órakor, leszállított helyárrakkal:

ANTIGONE.

Este 7 órakor, rendes helyárrakkal:

GÜLBABA.

SZÍNHÁZ

Téli színház.

Heti műsor.

Szombat: Báránykák. (Bérlet 126. sz.)
Vasárnap d. u.: Antigone. (Ifjúsági elő.)

Felölös szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTÉR.

Sürgösen eladó ház

Izabella-utcza 4. sz. Értekezni lehet Petőfi-utcza 14 sz. I. em. 172

1906. 1906.

Karneval Béli idényre.

- Női zerge kivágott czipő frt. 1.50 párja.
- „ Sack „ „ „ 1.65 „
- „ Zerge 3 spangenes „ 2.25 „
- „ Schebrau 4 spangenes „ 2.75 „
- „ Selyem rózsaszín kék és bordó kivágott czipő „ 2.20 „
- Férfi Schebrau és Sack bergsteiger czipő „ 5. — „

Női fehér kivágott és spangenes cipők a legolcsóbb árban kaphatók. Erdélyi legnagyobb czipő különlegességek áruházában

138 Kolozsvárt 139
Wesselényi M.-u. 11 sz.

Egyetem kávéház

reggelig nyilva.

Meleg hely leves. Hideg buffe.
Bel- és külföldi pezsgő.
Bor, sör és szeszes italok
a legkitünőbb minőségben.
Állandó zenekar.

Egyetem kávéház

nyilva reggelig.

A Mátyás király-téri 19. számú házban levő

„GAMBRINUS“

bor, sör-csarnok és étterem 68

minden nap friss csapolású sör, tisztán kezelt kitűnő minőségű erdélyi hegyi borok és legjobb ízű ételek kaphatók

olcsó árak és pontos kiszolgálás mellett.